

FELSEFE

3. ÜNİTE

FELSEFENİN TEMEL KONULARI VE PROBLEMLERİ

ÜNİTENİN KONULARI

- 3.1. VARLIK FELSEFESİ
- 3.2. BİLGİ FELSEFESİ
- 3.3. BİLİM FELSEFESİ
- 3.4. AHLAK FELSEFESİ
- 3.5. DİN FELSEFESİ
- 3.6. SİYASET FELSEFESİ
- 3.7. SANAT FELSEFESİ

TEMEL KAVRAMLAR

- Varlık
- Etik
- Bilgi
- Bilim
- Varoluş
- İman
- Devlet
- Yöntem
- Güzellik
- Ahlak Yasası
- İnanç
- Sanat
- İktidar
- Bilginin Kaynağı

GİRİŞ

Hangi varlık alanıyla ilgili olursa olsun, bilgi genişler ve derinleşir. Bu süreç; kavram ve terimlerin birikmesini, olgusal ve bilişsel yöntem ilkelerinin belirginleşmesini, sonuç olarak da problem alanlarının ayrışmasını getirir. Alanların ayrışması, bilgi alanının parçalanmasına değil bütünlüğünü koruyarak uzmanlaşmasına işaret eder.

Sınıflama bir bütünün alt başlıklarına ayrılması veya bazı parçaların bir araya gelerek bir bütünü oluşturması anlamına gelir. Sınıflamalar; konusuna, metoduna ve bakış açısına göre çeşitlenebilir. Felsefe temel olarak "felsefe tarihi", "sistematik felsefe" ve "mantık" olarak sınıflandırılabilir.

Felsefe tarihi birbirine bağlı iki irdelemeyi yapar. Birinci irdeleme bir felsefi dönemi ve dönemler arası etkileri, ikinci irdeleme bir filozofa ve etki durumlarına yöneliktir.

Felsefede sistem oluşturmaya gidiş ise problemlerin temellendirilmesi ve çözümlenmesine yöneliktir yani böylesi bir sınıflamada belirleyici olan filozofların genel görüşleri olmaktan çok felsefi problemle ilgili çözümleme biçimleridir. Felsefi problemlerin irdelenmesi ve çözümlenme yollarıyla birlikte felsefenin temel ve alt disiplinleri belirginleşmeye başlar.

İnsanı ve yaşamını anlamaya, çözümlemeye ve daha iyisine dönüştürmeye çalıştığı her durum ve üzerine sistemli düşünülebilen her alan için felsefi bir disiplin oluşturmak mümkündür. Her bilgi gibi felsefi bilgi de zamanla ilerleyen, derinleşen bilgidir. Disiplinler bilgi bakımından genişler, genişlediği ölçüde de alt disiplinlere bölünür. Dolayısıyla felsefi disiplinleri belirli bir sayı ve alanla sınırlandırmak felsefi yaklaşıma aykırı düşer. Bu ünitede temel felsefi disiplinlerden varlık, bilgi, bilim, ahlak, din, siyaset ve sanat felsefeleri her bir alanın temel soruları ekseninde kısaca tanıtılacaktır.

Konuların her birinde ilk olarak temel problemler ele alınmaktadır. Her felsefi disiplin için temel soru ve seçilen örnek metinlerle yapılacak uygulamalar bölümün genel açıklamasında yer almaktadır.

Konuların her birinin ikinci kısmında metinler veya temel ayrımlar üzerinden o bölümün felsefi disiplinine dair düşünceler analiz edilecektir.

Konuların sonundaysa o bölüme uygun etkinlik veya uygulamalar yapmanız istenecektir.

Neler Öğreneceksiniz?

- Varlık felsefesinin konusu ve problemlerini açıklamayı,
- Bilgi felsefesinin konusu ve problemlerini açıklamayı,
- Bilim felsefesinin konusu ve problemlerini açıklamayı,
- Ahlak felsefesinin konusu ve problemlerini açıklamayı,
- Din felsefesinin konusu ve sorularını açıklamayı,
- Siyaset felsefesinin konusu ve problemlerini açıklamayı ve
- Sanat felsefesinin konusu ve problemlerini açıklamayı öğreneceksiniz.

Ünite Hazırlık Soruları

1. **Bir şeye var demenin koşulları neler olabilir?**
2. **Bilgi, insan için neden önemlidir?**
3. **Bilimsel çalışmaların amacı neler olabilir?**
4. **Ahlaklı olarak nitelendirilen insanın özellikleri neler olabilir?**
5. **İnsanlar dine neden ihtiyaç duyar?**
6. **Siyasetin toplumsal hayata etkileri nelerdir?**
7. **Sanat, toplumu yansıtabilir mi?**